

УДК 621.326

Кріль А. – ст. гр. БП-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

Науковий керівник: к.п.н., доцент Моначин І. Л.

Kril A.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

LIFE VALUES OF MODERN YOUTH FAMILY

Supervisor: Ph.D. in Psychology Monachun I.

Ключові слова: цінність, ціннісні орієнтації. Keywords: value, value orientation.

Проблемі ціннісних орієнтацій як важливого психологічного конструкту особистості належить одне з провідних місць у дослідженні людської поведінки та її саморегуляції. Цінності зорієнтовують діяльність індивіда, а також істотно впливають на процес становлення особистості. Дослідженням феномену «цінностей» займалось дуже багато психологів, а саме А. Маслоу, В. Франкл, Ф. Василюк, Г. Олпорт, М. Рокіч, А. І. Божович, О. М. Леонтьєв, В. Н. Мясищев, С. Л. Рубінштейн. Існують різні класифікації цінностей. Цінність - будь-який об'єкт, що має життєво важливе значення для суб'єкта (індивіда, групи, етносу).

Ціннісні орієнтації – елементи внутрішньої структури особистості, що сформовані та закріплені життєвим досвідом індивіда в ході процесів соціалізації та соціальної адаптації, що обмежують вагоме від невагомого через прийняття особистістю певних цінностей. Це певна сукупність ієрархічно пов'язаних між собою цінностей, які задають спрямованості людському життю. Сучасна психологія розрізняє два класи цінностей - цінності-цілі (термінальні) і цінності-засоби (інструментальні).

Цінності та пріоритети сучасної української сім'ї дуже відрізняються від сімей початку минулого століття. У молоді змінюються світоглядні настанови стосовно сім'ї та сімейного життя. Особливо це стосується шлюбного віку, який зростає. Молоді люди не поспішають одружуватись. Середній вік одруження чоловіків становить 30 років, жінок - 27. Стало «модно» не реєструвати шлюби, а жити у громадянському шлюбі. Спостерігається і підвищений рівень розлучень, що свідчить про нестабільність і вразливість сім'ї. Знизився рівень життя – незабезпеченість та погані житлові умови, низький рівень сімейного бюджету через молодіжне безробіття, що призводить до зниження купівельної здатності сім'ї - недоїдання, погіршення здоров'я (особливо дітей). Формується нуклеарна сім'я, слабшають родинні зв'язки. Також спостерігається надмірна зайнятість й нервові перевантаження батьків, що ведуть до зниження якості сімейного виховання, загострення конфліктності, що породжує стреси, депресії у членів сім'ї.

Для подолання такої негативної тенденції потрібно працювати над рівнем підготовленості молоді до подружнього життя, над усвідомленням важливості і відповідальності щодо цього кроку у всіх сферах суспільного життя. А саме проведення державної просімейної політики на рівні ідеологізації сімейних цінностей, моделі благополучної й стабільної молоді родини: зняття матеріальних проблем, підняття загального морального клімату у суспільстві, сприяти подоланню негативних особистісних якостей, та вдосконалення рівня культурної та психолого-педагогічної підготовки молоді до сімейного життя.